

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Moscalu Alexandru XX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 11.10.2017 pînă la 01.02.2018;

Instanța de apel de la 20.02.2018 pînă la 21.03.2018;

Instanța de recurs de la 30.05.2018 pînă la 04.07.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 01 februarie 2018, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Moscalu Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Moscalu Alexandru a fost suspendată condiționat pe perioadă de probațiune de 4 ani.

În temeiul lit. a) alin. (6) art.90 Cod penal, inculpatul Moscalu Alexandru s-a obligat să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Moscalu Alexandru la 01.06.2017, aproximativ la ora 22.32, a fost depistat de către angajații de poliție, în urma parvenirii unui apel telefonic în UG a IP Bălți, pe teritoriul SA „Constructorul” str. Ștefan cel Mare 194, mun. Bălți, împreună cu persoane nestabilite pînă la momentul de față, care aveau un comportament straniu, neadecvat și agresiv și în urma efectuării cercetării la fața locului au fost depistate și ridicate: o sticlă de masă plastică cu volumul de 0,5 litri cu inscripția „Dorna” cu depuneri de culoare cafenie pe ea, un fragment de la o sticlă de masă plastică cu volumul de 2 litri cu depuneri de culoare cafenie pe ea, un sul din hîrtie cu o masă vegetală de culoare verde - gălbuie cu amestec de culoare violetă, o bucată de hîrtie de staniol, un pachet de chibrite și la o distanță aproximativ 15 metri a fost depistat și ridicat un sul din hîrtie cu o masă vegetală de culoare verde-gălbuie cu amestec de culoare violetă care a fost aruncat anterior de către Romaniuc Dmitrii, toate cele depistate au fost ridicate și sigilate cu sigila nr. 146 MAI RM.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-701 din 20.06.2017 masa vegetală uscată mărunțită de culoare verde, reprezintă marihuana. Greutatea totală a substanței narcotice maruana alcătuiește 2.64 gr. ce constituie proporții mari, care

era păstrată fără scop de înstrăinare. În masa vegetală de culoare violetă, cu greutatea de 1,11 gr. (proporții deosebit de mari) s-a depistat substanța - MDMA(N)-2201, ce reprezintă analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care era păstrată fără scop de înstrăinare. Pe pereții gărăfii din masă plastică, s-a depistat substanța MDMA (N) -2201, care nu a fost găsită în lista Nr. 1 Tabel Nr. 1 „Substanțe stupefiante” aprobată de Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 cu modificările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr. 1004 din 28.08.2016).

Marihuana este inclusă în lista Nr.1 Tabel Nr.I „Substanțe stupefiante” aprobată de Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004 cu modificările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr.1004 din 28.08.2016).

Conform scrisorii IMSP, Dispensarul Republican de Narcologic al MS al RM cu nr.01-12/632 din 18.08.2017, substanța MDMA(N)-2201, reprezintă analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabel Nr.1 „Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale” , „Lista nr.1 substanțele psihotrope”.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat, casarea acesteia în partea soluționării chestiunii privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu încasarea în beneficiul statului de la inculpatul Moscalu Alexandru a sumei de 2 818,00 lei. Apelantul a considerat sentința nominalizată ca fiind ilegală și pasibilă anulării din următoarele motive:

- cauza a fost examinată conform prevederilor art. 364/ 1 Cod de procedură penală;

- în materialele cauzei penale s-au constatat cheltuieli de judecată în sumă de 2 818,00 lei;

- conform art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 alin. (1) Cod de procedură penală);

- legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată nu s-a expus în latura ce ține de solicitare spre încasarea acestora.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 martie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța d apel a menționat că, instanța de fond la examinarea cauzei a motivat soluția și just nu a dispus încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

Respectiva concluzie se întemeiază pe dispozițiile art. 142 a (1) Cod de procedură penală potrivit căreia, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală, sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei (...), de către OUP, procuror (...), la caz fiind inclusive și cele medico-legale de constatare a gradului și caracterului vătămarilor corporale, în vederea unei încadrări juridice corecte a acțiunilor criminale, care în sensul art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii.

Totodată, potrivit art. 100 alin. (2) Cod procedură penală și art. 6 par. 2) a Convenției, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală,

persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod procedură penală.

Totodată, se rețin și dispozițiile art. 15 alin. (1) a Legii RM nr. 1086 din 23.06.2000 Cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărei „Expertiza judiciară se efectuează la ordonarea organului de urmărire penală, a procurorului, a organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative, a instanței judecătorești din oficiu sau la cererea părților, în conformitate cu legislația de procedură penală, de procedură civilă, legislația cu privire la contravențiile administrative și cu prezenta lege.”

Astfel, ținând cont de faptul, că acțiunile procesual-penale efectuate pe cauză au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea constatării masei vegetale uscate, care la rândul său au determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul invocat de procuror în apelul declarat.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia în partea încasării a cheltuielilor judiciare, cu încasarea în contul statului de la ultimul a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 818 lei. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea cheltuielilor de judecată, motivând că potrivit art. 227 alin. (1), 229 alin. (1), (2) Cod penal, instanța urma să încaseze cheltuielile de judecată de la Moscalu Alexandru.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Autorul recursului consideră că, instanța de apel eronat a respins solicitarea acuzării de a dispune încasarea de la inculpat în bugetul statului a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 2818 lei, deoarece statul nu este obligat să suporte aceste cheltuieli.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat acest argument, deoarece potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor,

interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal indică că, cheltuielile privind efectuarea expertizelor judiciare, solicitate de către organul de urmărire penală, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către inculpat.

Astfel, suma de 2818 lei, solicitată de către procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului, constituie cheltuieli care au fost suportate pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 34/12/2-R-701 din 20.06.2017 -2800 lei și examinarea medico-legală de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei – 18 lei.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) a art. 75 din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că „În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”.

Astfel, conform art. 142 alin. (2) părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor. În acest caz, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată este obligată să remită instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară materialele necesare efectuării expertizei judiciare. Raportul de expertiză judiciară întocmit la cererea părților se prezintă de către parte organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată, se anexează la materialele cauzei penale și urmează a fi apreciat în coroborare cu alte probe. În cazul în care, reieșind din concluziile formulate de experți în rapoartele de expertiză anterioare, se constată inoportunitatea dispunerii expertizei judiciare solicitate de către părți, iar efectuarea unei alte expertize va condiționa tergiversarea procesului penal, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată respinge cererea părților.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală (f.d. 17), fără a exista o asemenea cerere din partea părților.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondată.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 martie 2018, în cauza penală în privința lui *Moscalu Alexandru XXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **04 iulie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan